

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 1/2/2021
Αριθμ. Πρωτ.:1555/356996

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη καλλιεργητών εσπεριδοειδών της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2720/15-12-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Φ. Μπακαδήμα**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην ανάγκη στήριξης των παραγωγών εσπεριδοειδών της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού, επισημαίνεται ότι ο σχεδιασμός του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Διευκρινίζεται ότι ο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER, καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου

Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Συγκεκριμένα, μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου και της εγγύησης που παρέχεται, δίνεται η δυνατότητα σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους κλάδους της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις, να χρηματοδοτηθούν με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕFSI).

Για το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ η διεύρυνση του Ταμείου Εγγυήσεων, με τη συμμετοχή επτά Τραπεζών (Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια), το καθιστά έναν ιδιαίτερα ισχυρό, ελκυστικό και ανταγωνιστικό επενδυτικό μηχανισμό, καθώς αποκτά δυνατότητες ανάπτυξης χαρτοφυλακίου δανείων της τάξης του συνολικού ποσού των 480 εκατ. ευρώ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους για τους Έλληνες παραγωγούς και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις αγροτικών προϊόντων, ξεπερνώντας τις αρχικές προσδοκίες σχεδιασμού του.

Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Επιπλέον, για όλους τους τομείς υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

➤ την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.), στο πλαίσιο του μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχτεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Τα Σχέδια Βελτίωσης έχουν πλέον περάσει στη φάση της υλοποίησης.

Τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι υπεγράφη Απόφαση που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Βελτίωσης, με σκοπό την προσαρμογή του στις ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού.

Μετά τις εντατικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τις Διαχειριστικές Αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ Α.Ε. που έχει την ευθύνη υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ξεκίνησαν οι πληρωμές στα Σχέδια Βελτίωσης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Επισημαίνεται ότι η επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος των απαιτούμενων ενεργειών, ώστε να εκκινήσουν οι πληρωμές των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης του ΠΑΑ το συντομότερο δυνατό, είχε τεθεί σε πρώτη προτεραιότητα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

➤ την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Επισημαίνεται ότι διατέθηκαν πάνω από 40 εκατ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης (συνολικό ποσό της τάξης των 440 εκατ. €).

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Τέτοιου είδους περιπτώσεις εξετάζονται από τις αρμόδιες κάθε φορά υπηρεσίες στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, στην Π.Ε. Ηλείας καλλιεργούνται 27.540,40 στρέμματα με εσπεριδοειδή, εκ των οποίων τα 24.432,40 στρέμματα καλλιεργούνται με πορτοκάλια (88,70%).

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της Π.Ε. Ηλείας, κατά το έτος 2020 σημειώθηκε χαμηλή απορρόφηση σε πορτοκάλια και μανταρίνια λόγω μειωμένης ζήτησης τόσο στις εξαγωγές όσο και στην εγχώρια αγορά, με συνέπεια την παραμονή τους στα δένδρα και την υποβάθμιση της ποιότητάς τους. Η δε τιμή τόσο στα πορτοκάλια όσο και στα μανταρίνια ήταν πολύ χαμηλή σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2019.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, στην περίπτωση που για διάφορους λόγους (κλιματολογικές συνθήκες, καλλιεργητικές πρακτικές κ.λπ.) δεν επιτυγχάνονται τα αναμενόμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά για την εμπορία του νωπού προϊόντος, δύναται η δυνατότητα στους παραγωγούς να διοχετεύσουν τα πορτοκάλια σε βιομηχανίες παραγωγής χυμού. Το έτος 2019, περίπου 150.000tn πορτοκαλιού οδηγήθηκαν στη χυμοποίηση.

Σημειώνεται ότι από το έτος 2015 ο τομέας των πορτοκαλιών που οδηγούνται προς χυμοποίηση, έχει ενταχθεί στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης. Η τιμή της συνδεδεμένης ενίσχυσης ήταν 620€/εκτάριο το 2018 και 550€/εκτάριο το 2019.

Στον τομέα του πορτοκαλιού προς χυμοποίηση, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για το έτος 2015 ανήλθε στα 9.000.000€, το 2016 στα 11.858.727€, το 2017 στα 7.603.500€, το 2018 στα 7.521.638€, ενώ για τα έτη 2019 και 2020 προβλέπεται στα 5.440.664€.

Η έκταση αναφοράς για τα έτη 2015-2016 ήταν 285.000 στρ., ενώ για την περίοδο 2017-2020 ήταν 185.000 στρ.

Όσον αφορά στο θέμα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής διάθεσής τους, επισημαίνεται ότι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών παρακολουθείται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων. Οι Έλληνες παραγωγοί πρέπει να συγκομίζουν και να διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα, ακόμα και αν δεν βρίσκουν αγοραστές στις τιμές που επιθυμούν, προκειμένου να αποτυπωθεί η διαταραχή. Μόλις διαπιστωθεί ότι υπάρχει διαταραχή εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί για τον κορωνοϊό, το Υπουργείο θα παρέμβει για να στηρίξει τους Έλληνες παραγωγούς. Πρέπει, επίσης, να διευκρινιστεί ότι, σε περιπτώσεις εμπορικής διαταραχής, δεν μπορεί να υπάρξει κρατική ενίσχυση, καθώς κάτι τέτοιο αποτελεί παραβίαση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού.

Ως προς το θέμα της λήψης μέτρων μείωσης του κόστους παραγωγής των οπωροκηπευτικών, σημειώνεται ότι η δραστηριοποίηση των παραγωγών, και κατά συνέπεια και των παραγωγών εσπεριδοειδών, μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι στην Π.Ε. Ηλείας έχουν αναγνωριστεί τρεις Οργανώσεις Παραγωγών με εσπεριδοειδή.

Στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α' 201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του

Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

➤ Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

➤ Εξασφαλίσθηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης (που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €) και της Μεταποίησης (που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €, υπερδεσμεύτηκαν επιπλέον 250 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα, και εν συνεχεία διατέθηκαν επιπλέον πάνω από 40 εκατ. €).
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου Σχεδίων Βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα

υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2020. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγματεύσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά με στοχευμένη λήψη μέτρων σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει και διασφαλίζοντας ότι όλοι οι πληγέντες Έλληνες παραγωγοί θα τύχουν της πολύτιμης συνδρομής της Κυβέρνησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΛΙΒΑΝΟΣ**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Φ. Μπακαδήμα